

COUSAS DE ARTISTAS

(Os persoaxes son duas estatuínas de bronce que acougan sóbor da mesa d'un despacho, facendo de pisapapeis. Unha d'elas representa a Plauto. Viste de román acomodado e tén o xesto de artista que se retrata pra o público. Na outra deixase ver a figura de Martínez, o célebre e universalmente coñecido autor dramático. Tén unha man metida no peto do pantalón e coa outra retoce unha guía do bigote.

MARTINEZ. – Lembrareime tod'a miña vida de aquela noite. Era tanto o barullo dos aprausos, que nas casas mais alonxadas da cidade, escoitouse algo semellante a un trono que se perde na lonxanía. Os espeitadores estaban tolos de entusiasmo. Un conde, doume a man da sua filla, e un ricachón, instituieume seu herdeiro universal.

PLAUTO. – Quén che fixera caso! Contas tantas argalladas, que as veces, hastra me dá noxo ser teu compañoiro.

MART. – Olla o que dis! (parece que vai sacar a man da alxibeira do pantalón, pero non-a saca). Vai chegar un día en que me canse de ouvir esas tuas imperfinencias e faga unha que valla por duas. A culpa téñoa eu por falar con iñorantes. Se non fora porque me aburro de ficar sempre calado!

PLAU. – Por min podes falar o que che dea a gana. O que non quero é que coides que son parvo, e que che creo todolos teus contos.

MART. – Vaia, vaia! Parece que se me envexa.

PLAU. – (Con xesto despeitivo, anque sin se mover) Envexarte eu a ti? Non quixera mais que ter glándulas salivales, pra cuspir no chan.

MART. – Cando eu digo que aquí vai pasar unha!

PLAU. – Que fale eu, que fun un artista famoso, a quen a humanidade rendiu xusta admiranza, pase, que fales ti...

MART. – Quixera eu coñecer os teus trunfos.

PLAU. – Si che confara! (en tono amistoso) Foi un trunfo outo, pero tamén merescido. Poñíase en escea aquela miña gran obra «Aulularia».

MART. – Maxino que non me tomarás por tan siempre que faga caso de todas esas histo-rias. Pol-o d'agora non chochei.

PLAU. – (En tono irónico). Parece mentira que o gran dramaturgo Martínez, non lése na sua vida ningún estudo encol do arte de Plauto.

MART. – Craro que lin, mais como se escriben tantas parvadas, non lle dei creto. Tamén houbo quen dixo que o meu arte era de percal, e non embargante, ninguén poñerá en dúbida que sexa eu o mais grande dramaturgo dos séculos.

PLAU. – Ja, ja, ja! O mais grande dramaturgo dos séculos!

MART. – Parece que te fruslas, Plauto!

PLAU. – Non me fruslo. Non fago mais que me desbandullar de risa. Ja, ja, ja! O mais grande dramaturgo dos séculos!

MART. – Esto xa é de mais! Eisixireiche unha reparación pol-as armas. Mais denantes, vou andar contigo a labazadas pra que se che avermellen esas meixelas de ética.

(No intre de erguer a man Martínez, pra cumplir a sua amiaza, lémbrese que é de bronce, e fica inmóvil. Mellor dito, sigue retor-cendo a guía do bigote, Plauto, nin siquera respira. Así pasa algún tempo. Como é de noite, non se ve ren. Plauto rompe a falar).

PLAU. – (Con voz cariñenta). Martínez.

MART. – (Encabuxado). Qué?

PLAU. – Queríache pedir perdón. En min tiveches decote un bó amigo. Eu sempre fun un pouco bulrista, pero endexamais maxinei que te puxeras así (pausa) Craro, ti eres do drama, i-eu son da comedia.

MART. – Non tes mais que decir?

PLAUT. – Sí, téñoché que decir unha cousa que estiven maxinando. Un medio de rematar cas nosas loitas de orgullo. Que ben nos levaríamos se non fóramos artistas! Escoita o que che vou decir. A ti goréntache que te ademiren, nonsí?

MAR. – Goréntame a admiranza, porque son merescente d'ela.

PLAU. – Goréntache, tamén, falar dos teus trunfos.

MART. – Craro!

PLAU. – E de tratar de iñorantes ós que non comprenden o teu arte.

MART. – Non cho hei de negar.

PLAU. – Pois a min goréntanme, tamén, todas esas cousas. Ahora escoita o que maxinei. Unha noite, tocarache a ti de falar. A outra, tocarame a min. A noite que che cadre a ti, contarás os teus trunfos, relatarás as tuas aventuras, e poñerás com'a sol d'un zapato ós que non souperon comprender o teu arte subri-me. Eu escoitarei, e direi a todo que sí, anque nada crea. A noite que me cadre a min, trocaremos os papeis. Entendeches?

MART. – Sí, entendin, e paréceme moi ben. D'aquí en diante seremos grandes amigos. Es mais listo da que eu coidaba.

PLAU. – (Pra sí). Esta louba paréceme que vai de veras.

(Calaron porque escomenzaba a abrir o día).

MAGARIÑOS NEGREIRA

Negreira Xulio 1927.

Todo ideal xeneroso, sostense tanto como pol-a sua mesma purga, pol-a intransixencia en canto a il se refire dos individuos pque o profesan.

O día de Galicia virá, meigas fora. Cada un que pasa vaise arrechegando.

Todal-as inquedanzas que nos traen as horas ó pasar, xúntanse nunha dirección, e fan unha corrente ideolóxica. Esta corrente non ten forza d'abondo hoxe para ir limpando de cantullos e pedruallo o seu camiño. É o que lles sucede a todal-as cousas cando están mais ou menos en período de formación.

Pero non está lonxe o día que esa corrente ideolóxica teña vida «sua» d'abondo para levarnos a todos por diante ó campo onde frozan as novas roseiras da renacencia céltiga. E d'estonces xa veremos.

Entramente, vámola andando.

E por min que non perda.

XOSÉ LESTA MEIS

Os piñeiros mortos

Afiado o berro dos carros

fende o sol-pór amarelo.

Rube a lua pol-o monte

para despedil-o entero.

As estrelas en ringleiras

alumean o vieiro;

o bosque despeiteado

enloitouse de silenzo.

Co ollar humido de verde

camiñan os bois labregos,

levando os piñeiros mortos

no primeiro cadaleito.

O serán cóncavo e fondo

molla pol-o mar os ecos

das doidas bateladas

que pinga a campá do ceo –

Ficou chorando no campo

o enorme e viudo vento,

buscandoos as palpadelas

na orfandade do ermo.

L. AMADO CARBALLO.

Pontevedra.

Un tipo moi vulgar e tamén moi despreciable é aquel que encubre a sua falla de sentimento ideolóxicos coa noxenta máscara do exceitismo.

VICENTE RISCO

ABOGADO

Santo Domingo, 47-2.º — Ourense

